

Inimõiguste Instituudi aastakonverents, 10. detsembril 2011

Merle Haruoja

Inimõiguste Instituudi tegevus 1992-2011

Inimõiguste Instituudi (II) asutamine Vabariigi Presidendi Lennart Meri algatusel 10.detsembril 1992.a.

Inimõiguste Instituudi asutajaliikmed:

Tiit Käbin

Adolf Turkin

Peeter Volkonski

Enn Tarto

Alla Kallas

Mare Kukk

Priit Järve

Jüri Estam

Henno Rajandi

Klara Hallik

Merle Haruoja

Toivo Tasa

Mart Rannut

6. veebruaril 1993 toimus II üldkogu, kus valiti nõukogu koosseisus:

Enn Tarto

Tiit Käbin

Ants-Enno Lõhmus

Jaan Kross

Andra Veidemann

Mati Hint

Aap Neljas

Eugenia Gurin-Loov

Valeri Kalabugin

Aadu Rast

Aadu Oll

Enn Sarv

Elmar Joosep

Rait Maruste
Matti Päts

Henn-Jüri Uibopuu

Nõukogu esimeheks valiti Enn Tarto ja aseesimeesteks Tiit Käbin ja Ants-Enno Lõhmus ning vastutavaks sekretäriks Mart Rannut.

Inimõiguste Instituudi põhikirja registreeris Vabariigi Valitsus 25. mail 1993 protokollilise otsusega nr. 40.

Inimõiguste Instituudi nõukogu esimees oli aastail 1993-1995 Enn Tarto ja kuni 2003. aastani oli nõukogu ning juhatuse esimees Aadu Oll. 2004-2011 tegutses juhatus koosseisus Merle Haruoja, Ene-Eha Urbala, Aleksandr Dusman, Valeri Kalabugin, Tunne Kelam, Ants-Enno Lõhmus ja Matti Päts. Juhatuses oli aastatel 2004-2008 Merle Haruoja. Alates 2011. aasta augustist on II juhatuse liikmed Merle Haruoja ja Mart Nutt ning juhatuse esimees Mart Nutt.

Vastavalt seaduste muudatustele ja uutele nõuetele on Inimõiguste Instituut korduvalt oma põhikirja muutnud ja praegu kehtiva põhikirja võttis vastu üldkoosolek 4. augustil 2011.

Aadu Oll märtsis 1998.

Inimõiguste Instituudi olulisemad projektid

- Taani Välisministeeriumi toetusel inimõiguslepingute tõlked ja avaldamine, vanglate raporti koostamine, raamatukogu loomine jm. inimõiguslane töö, 1994-1996.

- USA Suursaatkonna toetus ÜRO kogumiku inimõigused ja sotsiaaltöö tõlge ja trükkimine, inimõiguslaste buklettide koostamine ja trükkimine – 1995.
- Helsingi Föderatsiooni toetusel inimõiguslaste uudiste tõlkimine ja avaldamine – 1994.
- Avatud Eesti Fondi toetus õigusabitalituste loomiseks ja igapäevaseks tööks Tallinnas, Ida-Virumaal ja Pärnus, integratsioonialaste projektide toetus 1994-2000.
- UNCHR – Põgenike käsiraamatu tõlkimine ja avaldamine 1994 ja 1996.
- UNDP – Inimõiguslaste ühisprojektide elluviimine (s.h. inimõigused, õppevara gümnaasiumidele) 1995-2000.
- Rootsi SIDA koostöös Rahvusvahelise Juristide Komitee Rootsi sektsiooniga – inimõigustealane koolitus, EIÕK lahendite tõlge ja levitamine eesti keeles, ühisseminaride organiseerimine – 1996-1999.
- PHARE – Ida-Virumaa teabetalituse loomine ja tegevuse toetamine – 1997.
- PHARE/Helsingi Föderatsioon – julgeolekuteenistused põhiseadusliku demokraatia tingimustes – 1997-1999.
- PHARE demokraatia projekt – lapse õigused Balti riikides 1998-2000.
- SILK (Rootsi liberaalid) – surmanuhtluse teemaline näitus ja konverents – 1997.
- MATRA-KAP Hollandi Suursaatkonna toetus õigusabi projekti tegevusele ja integratsioonialastele projektidele – 1995-2002.
- Põhjamaade Ministrite Nõukogu – erinevad lastekaitse alased projektid ja osalemine naiste õiguste alastel ühisüritustel – 1998-2001.
- Vabariigi valitsuse toetusel Eesti inimõiguste olukorra ülevaated 1999 ja 2005.
- Friedrich Naumanni Fondi toetusel töötas Ida-Virumaa teabetalitus Noorte demokraatia kool Jõhvi, Kohtla-Järve ja Kiviõli eesti ning vene õppekeelega noortele.
- USA Suursaatkonna toetus inimõiguste õpetamise meediakampaania ja seminaride läbiviimisele – 2002-2003.
- Leping Riigikantseleiga inimõiguslaste teabe edastamiseks ja teenuste osutamiseks – 2003-2009.
- Koostöös Integratsiooni Sihtasutuse Haridusprogrammide Keskusega kommentaaride koostamine Euroopa Liidu põhiõiguste hartale ja harta tõlkimine vene keele – 2003.

- Uuringud ebavõrdsest kohtlemisest Eestis (Ida-Virumaal ja valikuliselt üle Eesti) Hollandi Suursaatkonna MATRA-KAP projekti raames 2006 ja Riigikantselei Euroopa Liidu teabetalituse ja Avatud Eesti Fondi projektis "Osaleva ja kaasav Eesti Euroopa Liidus" Noorte poliitika koolis 2007.
- Analüüs "Eluaegse vangistuse institutsioon Eestis ja eluaegset vangistust kandva kinnipeetava taasühiskonnastamine" Balti Kriminaalpreventsiooni Instituudi tellimusel 2008.
- Inimõiguste õppevara, Tallinn 2009-2011, kättesaadav aadressil <http://www.eihr.ee/texts/oppevara.pdf>
- Euroopa Põhiõiguste Agentuuri FRALEX-I projekti inimõiguslased teemauuringud aastatel 2008-2010.
- Inimõiguste Instituut on Euroopa Põhiõiguste Platvormi liige.
- Leping Kultuuriministeeriumiga inimõiguslase teabe edastamiseks ja teenuste osutamiseks 2010-2011.
- Inimõiguste Instituut on FWC COM Lot 1 partner alates 2011.

Ühisüritused on aastate vältel toimunud koostöös rahvusvaheliste organisatsioonide, teiste riikide organisatsioonidega ning Eesti riigiasutuste ja organisatsioonidega Inimõiguste Instituudi loomisest kuni tänaseni.

Inimõiguste Instituudil on olnud teabetalitused Tallinnas, Ida-Virumaal (Kohtla-Järvel ja Jõhvis) ning Pärnus, praegu töötavad teabetalitused Tallinnas ja Jõhvis.

Mäletagem neid, kes on olnud meiega ja tänagem neid, kes jagavad Inimõiguste Instituudi põhimõtteid ja väärtusi täna ja tulevikus.